

## Færre går på ski



Foto: Roy Images

Langt færre nordmenn oppgir at de går på ski nå enn for ti år siden. Nedgangen er størst blant de med høy utdanning. Samtidig er det flere som går fotturer i skog og mark og bader utendørs. Tallene er hentet fra Statistisk sentralbyrå (SSB) Idrett og friluftsliv, levekårsundersøkelsen.

Tall fra Levekårsundersøkelsen viser at mange tradisjonelle friluftaktiviteter har fått en lavere oppslutning i befolkningen det siste tiåret. En av disse aktivitetene er skigåing. Andelen av befolkningen som har vært på lang skitur har sunket fra 29 prosent i 2011 til 21 prosent i 2020. For kort skitur har andelen sunket fra 42 til 33 prosent i samme periode. Det er også en nedgang for alpint, snowboard og telemark fra 2011 til i dag.

Personer med høy utdanning går mest på ski, men det er også blant disse nedgangen er mest markant: 53 prosent av personer som har universitetsutdanning på fire år eller mer rapporterer i 2020 at de har vært på en lengre skitur de siste tolv månedene, mot 67 prosent i 2011. For personer med grunnskole falt andelen fra 27 prosent til 20 prosent i samme periode.

Når det gjelder ulike aldersgrupper ser vi at nedgangen i skiaktivitet er noe mindre blant eldre personer (67 år og eldre) enn for den yngre delen av befolkningen. Det er også forskjeller mellom landsdeler. Andelene som har gått på skitur er mindre på Vestlandet og i Agder og Rogaland enn i resten av landet. I Oslo og Viken står man mer på alpint, snowboard og telemark enn i de øvrige landsdelene.

Noe av nedgangen kan komme av at vinteren 2019/2020 var mindre snørik enn tidligere. I tillegg ble omtrent halvparten av datamaterialet fra årets Levekårsundersø-

kelse samlet inn etter coronaviruset kom til Norge i begynnelsen av mars. Tiltakene som ble satt inn for å dempe smitten av viruset, som hytteforbud og stengte alpinbakker, kan ha hatt betydning for andelen som gikk på ski.

Det har også vært en nedgang for flere friluftslivsaktiviteter som er mer vanlig i sommersesongen. I 2020 oppga 29 prosent å ha drevet med bær- eller soppstaking og 37 prosent å ha vært på fisketur, mot henholdsvis 37 og 45 prosent i 2011.

Selv om noen tradisjonelle friluftslivsaktiviteter er på tilbakegang er andre aktiviteter like utbredt som før. Særlig gjelder dette fotturer. 79 prosent oppgir at de har vært på kort fottur i skogen eller på fjellet de siste 12 månedene, mens 55 prosent har vært på lang fottur i skogen eller på fjellet.

Det er også en tydelig sammenheng mellom utdanningsnivå og andelen som går lange fotturer. 74 prosent av personer som har universitetsutdanning på fire år eller mer har vært på lang fottur de siste 12 månedene, mot 44 prosent for personer med utdanning på grunnskolenivå.

Utendørs bading er en annen utbredt friluftslivsaktivitet. 71 prosent har badet i salt- eller ferskvann de siste 12 månedene. Dette like mange som i 2011, og en oppgang fra 2017.

De aller fleste aktivitetene det stilles spørsmål om i Levekårsundersøkelsen er mer utbredt blant menn. Unntakene er korte spaserturer, bær- og soppstaking og ridning, som er mer populært blant kvinner. Friluftsliv er også mer utbredt blant personer med høy utdanning. Unntakene er jakt, fisketur og ridning, som er omtrent like populært i alle utdanningsgrupper.

## Ønsket pensjoneringsalder synker

Folk ønsker nå å slutte å jobbe ett år tidligere enn de ønsket for fem år siden. Dette kan bety at de politiske målsettingene om økt sysselsetting blant eldre arbeidstakere blir vanskeligere å nå.

I Norsk Seniorpolitisk barometer 2020, som ble presentert 30. oktober, er ønsket avgangsalder for dem som står i jobb blitt redusert til 65,2 år. Dette er en nedgang på

ett helt år, fra 66,2 år, i 2015. Før 2015 steg ønsket pensjoneringsalder jevnt år for år, siden 2003 da Norsk seniorbarometer ble tatt opp første gang.

– Vi ser nå et foruroligende trendsifte. De siste fem årene har ønsket pensjoneringsalder sunket litt hvert år. Nå er ikke dette lenger tilfeldig. Nå kan vi med sikkerhet si at færre ser for seg å jobbe lenge, sier direktør Kari Østerud ved Senter for seniorpolitikk.

Et av formålene med pensjonsreformen var at flere arbeidstakere skal forlenge yrkeslivet sitt. Ett års redusert gjennomsnittlig avgangsalder betyr 40 milliarder kroner i samfunnsøkonomisk tap. Færre år i arbeid betyr også lavere utbetalt pensjon for den enkelte.

To av tre yrkesaktive mener det er rimelig at folk må jobbe lenger når levealderen øker, og tre av fire er enige i at arbeidstakere over 60 år har minst like gode arbeidsprestasjoner som de under 60 år.

– Folk ser ut til å være enige i at flest mulig må jobbe lenger i årene fremover. Samtidig ser vi at ønsket pensjoneringsalder synker. Dette henger ikke sammen, og det vil kreve at flere virksomheter setter seniorpolitikk på dagsordenen i tiden fremover, sier Østerud.

## Eldre yrkesaktive gleder seg til å gå på jobb



Foto: Roy Images

67 prosent av alle yrkesaktive gleder seg alltid til å gå på jobb. Yrkesgleden øker jevnt for hvert tiår i jobb, sier Kari Østerud, direktør ved Senter for seniorpolitikk. 59 prosent av de yrkesaktive i 20-årene gleder seg alltid til å gå på jobb, 62 prosent i 30-årene, 69 prosent i 40-årene, 72 prosent i 50-årene og 74 prosent i 60-årene.